

1) materijalno i procesualno bračno pravo Crkvenog zakonika (Cod. Iur. Can.), i to kanone 1012—1143, te 1960—1992;

2) odgovore odbora za vjerovno tumačenje zakonika (Po Co), koji se odnose na ove kanone;

3) napatuk u ženidbenom pravu prve zagrebačke sinode god. 1925;

4) napatuk S. Kongreg. Sakram. od 15 augusta 1936 za postupak u parnicama o ništavosti braka;

5) napatuk Kard. Lambruschini od g. 1841;

6) dekret S. Kongreg. Conc. »Ne temere« od 2 augusta 1907;

7) konstituciju Pija X »Provida« od 13 januara 1906;

8) dekret »Tametsi« konc. Trident. (sess. XXIV, de ref. matrim.);

9) konkordatske odredbe o braku iz konkordata Austr. (1855), Crnogorskog (1886), Srpskog (1914) i Jugoslovenskog (još neratificiranog).

10) alokuciju Bened. XV »In hac quidem« od 21 novembra 1921 o dokumuču nekih predratnih konkordata.

Na kraju je dodan registar, koji sadrži iscrpivo stvarno kazalo, što uvelike podiže praktičnost i uporabivost zbirke. Uz latinski izvorni tekst propisa donosi knjiga i paralelni prijevod, koji je i s jezične i pravno tehničke strane odličan. Dakako da bi se ovdje ili ondje mogla naći po koja zamjerka prijevodu i da bi potpunost zbirke mogla biti veća (vd. moje primjedbe u dakovačkom Glasniku, 1937 str. 31), naročito smeta, što nije uvršten u zbirku i napatuk S. Kongreg. Sakram. od 7 maja 1923 o postupku u parnicama o neizvršenom braku (AAS, 1923, 389), ali sve u svemu Beličeva je zbirka jedna vrlo dobra i potrebna knjiga. Za katolički kler ima ova zbirka veliku i teoretičnu i praktičnu vrijednost i trebalo bi, da je svi imaju u rukama.

Autor je oduvijek poznat kao osvjedočeni i praktični katolik, pa je u tomu dovoljno jamstvo, da njegov naučni rad ide i za dobrom Crkve. Dakovački Ordinarij preporučio je zato ovu njegovu zbirku svomu svećenstvu naročitom okružnicom (vd. dak. Glasnik, 1937, str. 56).

Dr Fr. Herman.

J. Heiler, Gottgeheimnis im Sein und Werden. 43 S. München (Kösel-Pustet) 1936. Kart. RM 1,40.

Na vrlo pristupačan i privlačan način ispituju se u ovoj knjižici teizam i panteizam kao oprečna zadnja tumačenja stvarnosti. Lijepo se prikazuju pojedina njihova razilaženja, pri čemu prikaz sam po sebi prelazi u kritiku panteizma sa stanovišta teizma. Vidi se kako panteizam ne može da riješi zagonetke života, nego iz krivog apriorizma pretjerava pojam jedinstva na račun istine. Za prvu orijentaciju knjiga će izvrsno odgovarati.

Dr. V. K.

Lexikon für Theologie und Kirche. 2., neubearbeitete Auflage des Kirchlichen Handlexikons. In Verbindung mit Fachgelehrten und mit Dr. Konrad Hofmann als Schriftleiter herausgegeben von Dr. Michael Buchberger, Bischof von Regensburg. 10 Bände. Lex. 8°. Bisher Band I—VIII. Freiburg im Breisgau, Herder. Einband: Leinwand und Halbfranz.

VIII. Band. Patron bis Rudolf. Mit 8 Tafeln, 11 Kartenskizzen und 171 Textabbildungen. (VIII S. u. 1040 Sp.) 1936. In Leinen 30 M.; in Halbfanz 34 M.

Osmi svezak ovoga vrijednog poduzeća izašao je u veoma ukusnoj opremi kao i svi do sada izašli svesci. Tako su četiri petine čitavoga djela dovršene. Ovaj svezak obuhvata važne teme općega značenja iz svih bogoslovskih područja, a naročito iz dogmatike (Prädestination, Priestertum, Rechtfertigung, Religion), morala (Pflicht, Reichtum, Restitution, Prostitution, Reue), pastorala (Pfarrgemeinde, Predigt, Religionsunterricht, Pilger i dr.). Historički pojedinačni podaci su u glavnom vezani na njemačko područje; stranoga je materijala, kako je donekle i razumljivo, ušlo veoma malo.

Djelo je svakako preporuke vrijedno za one naše ljude, kojima je francuski jezik nepristupačan («Dictionnaire de Theologie catholique»).

Obzirom na važnost priručnika ove vrsti ne smijemo ostati skrštenih ruku, nego se moramo spremati, da se što prije latimo toga posla, o kojemu je još poodavno u našoj katoličkoj javnosti bilo govora, pa da stajemo izrađivati svoju katoličku enciklopediju, u kojoj će i specijalno naš teološki rad doći do svoga izražaja.

A. Ž.

Batzill Hartmann, O. S. B.: *Decisiones S. Sedis de usu et abusu matrimonii*, Torino 1937, Casa editrice Marietti, 8, str. 39. Cijena Lit. 4.—.

Sakupljena rješenja sv. Penitencijarije i sv. Oficija u stvari bračnoga morala, nema sumnje, da će dobro doći svakome ispovjedniku, koji u današnje vrijeme ima rješavati naročito teške i komplikovane slučajeve, što ih život suvremenog naraštaja donosi. Pozitivne je odredbe izveo autor na koncu u formi: «propositiones ex decisionibus deductae». Nisu to ni jedini izvodi iz sakupljenih odredaba, a nisu svi ni općenito u svojoj onako, kako to autor izvodi. Radi toga će možda ova knjiga gdjekoga i zbuniti, pa mu stvari, o kojima je do sada imao izvjestan sud, tek sada postaviti u neizvjesnost.

N. pr.: «actui sodomitico viri debet uxor positive resistere etiam cum periculo vitae» (S. Poenit. 3. aprilis 1916). Teško će biti dokazati tu tvrdnju: citirano rješenje kaže istina: nulla plane de causa, ne morti quidem vitandae, licite potest uxor hac in re impudico suo marito morem gerere. Ali tim se ne će moći dokazati više, nego tvrdnja, da je positiva cooperatio semper illicita. Ex gravissima vero causa poterit uxor sub debitis conditionibus pati sodomiticum concubitum sui viri; kako to danas vrijedi kao opće mišljenje, očito je, da se mors minata uzima s pravom kao gravissima causa. A i priroda stvari to govori: impedire peccatum proximi nemo tenetur cum gravi, multo minus cum gravissimo suo incommodo.

Otuda se vidi, da je jedan dobar tumač izdanih rješenja uvijek potreban. Pogotovo za mlađega ispovjednika, kod kojega primjena općih moralnih načela u svim pojedinim slučajevima nije još nikako laka stvar. Uvijek će valjati posegnuti za tumačem, koji nam je bliz i pouzdan.

A. Ž.